

5524
26-4-18

Αθήνα, 26 Απριλίου 2018

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

-Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

- Εσωτερικών

- Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

-Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

-Υγείας

Θέμα: «Συνεχίζονται οι έκνομες διώξεις σε βάρος παραγωγών και πωλητών βιομηχανικής ή κλωστικής κάνναβης»

Στις αρχές της δεκαετίας του 1970, η ΕΟΚ υιοθέτησε τον Κανονισμό 1308/70, με τον οποίο θεσπίστηκε η κοινή οργάνωση της καλλιέργειας και αγοράς λιναριού και κάνναβης. Παράλληλα, προβλέφθηκαν επιδοτήσεις για την καλλιέργεια ποικιλιών της κάνναβης Sativa L, οηλαδή της βιομηχανικής ή κλωστικής κάνναβης η οποία έχει περιεκτικότητα σε τεγραύδροκανναβινόλη (THC) κάτω του 0,2%. Ο κανονισμός 1308/70, όπως και οι διαδοχικές τροποποιήσεις του, είναι θεσμευτικός για όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ και ισχύει άμεσα για κάθε κράτος μέλος.

Εν τούτοις η ελληνική νομοθεσία όλα αυτά τα χρόνια δεν προσχρημάτικε στο ευρωπαϊκό δίκαιο και η καλλιέργεια βιομηχανικής κάνναβης παρέμεινε εκτός νόμου. Τον Απρίλιο του 1997 ιδρύθηκε αλυσίδα καταστημάτων franchising με έδρα τα Ιωάννινα και την επωνυμία Kannabishop. Τα καταστήματα εμπορεύονταν ρούχα, παπούτσια, τσάντες, μονωτικά υλ κά, αξεσουάρ και άλλα ειδή κατασκευασμένα από βιομηχανική κάνναβη τα οποία εισήγαν από άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Το δίκτυο αυτό είχε εντυπωσιακή ανάπτυξη και μίσα σε ένα χρόνο βρέθηκε να αριθμεί πτωνελλαδικά 18 καταστήματα. Ωστόσο, σε διυπουργική σύσκεψη στην οποία μετείχαν τα Υπουργεία Υγείας, Δημόσιας Τάξης, Δικαιοσύνης, Αγροτικής Ανάπτυξης και Οικονομικών, με τη συμμετοχή εκπροσώπων του ΕΟΦ και του OKANA, τον Σεπτέμβριο του 1998, θεωρήθηκε ότι οι επιχειρήσεις εμπορίας ειδών που είχαν κατασκευαστεί από βιομηχανική κάνναβη αλλά και το ίδιο το εμπορικό σήμα της κάνναβης (ο μίσχος της κάνναβης) αποτελούν διαφήμιση της κάνναβης και άρα παραβιάζουν το νόμο 1729/1987 περί ναρκωτικών. Στην ίδια σύσκεψη αποφασίστηκε να διενεργηθούν έλεγχοι από το τμήμα ναρκωτικών του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, σε όλα τα καταστήματα που έφεραν τον τίτλο Kannabishop και να εφαρμοστούν οι κυρώσεις του νόμου 1729/1987.

Τους επόμενους μήνες εξαπολύθηκαν πρωτοφανείς διώξεις σε βάρος των Kannabishop σε όλη τη χώρα: οι επιχειρηματίες οδηγήθηκαν στα αστυνομικά τμήματα και τους εισαγγελείς και παραπέμφθηκαν ως κατηγορούμενοι για κακουργήματα και το σύνολο των εμπορευμάτων τους κατασχέθηκε.

Το 1998 έγινε Ερώτηση στο Ελληνικό Κοινοβούλιο για το ταράλογο των διώξεων, και το 1999 έγινε καταγγελία στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο από τον ευρωβουλευτή Μιχάλη Παπαγιαννάκη. Το 1999, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους εξέδωσε την γνωμοδότηση 64/99, με την οποία αποφάνθηκε ότι το ελληνικό κράτος δεν νομιμοποιείται να αγορεί το ευρωπαϊκό δίκαιο που επιτρέπει την καλλιέργεια και μεταποίηση της βιομηχανικής κάνναβης. Τον Οκτώβριο του 2000 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε Αιτιολογημένη Γνώμη κατά της Ελλάδας για παρεμπόδιση κοινοτικού εμπορίου.

Το 2000 το Εθνικό Ινστιτούτο Αγροτικής Ανάπτυξης και το τμήμα Γεωργίας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου δημοσιοποίησαν την μελέτη «Σχέδιο καλλιέργειας κλωστικής κάνναβης και λινού». Στο πλαίσιο της προετοιμασίας αυτού του σχεδίου, ένα χρόνο νωρίτερα, το 1999, η ίδια ομάδα είχε προτείνει στο Υπουργείο Γεωργίας νομοθετική ρύθμιση για την κατάργηση της εθνικής νομοθετικής πρόβλεψης, σύμφωνα με την οποία το εμπορικό σήμα της κάνναβης (μίσχος κάνναβης) αποτελεί επικοινωνιακή πράξη της διαφήμισης ναρκωτικών.

Στις αμέτρητες πτοινικές δίκες που έγιναν από το 1999 ως το 2010, οι επιχειρηματίες απαλλάχτηκαν από όλες τις κατηγορίες περί διάδοσης και διαφήμισης χρήσης ναρκωτικών ουσιών. Έχοντας στη διάθεσή τους και τις αναλύσεις του Γενικού Χημείου του Κράτους, που τεκμηρίωναν ότι τα προϊόντα που εμπορεύονταν αυτά τα καταστήματα δεν περιείχαν καθόλου THC, οι δικαστές έκριναν ότι παράνομα θεωρήθηκε πως «η αποτύπωση του μίσχου κάνναβης και του διαιρετικού τίτλου Kannabishop συνιστά διαφήμιση της ίδιας της κάνναβης».

Έτσι, οι επιχειρηματίες μπόρεσαν να ασκήσουν αγωγές αποζημίωσης κατά του Δημοσίου για αποκατάσταση οικονομικής και ηθικής βλάβης. Τα διοικητικά δικαστήρια – Διοικητικά Πρωτοδικεία και Διοικητικά Εφετεία – της επικράτειας δικαίωσαν τους επιχειρηματίες και καταδίκασαν το Υπουργείο Οικονομικών στην καταβολή αποζημιώσεων. Το Υπουργείο Οικονομικών όμως άσκησε αναίρεση και η υπόθεση πήγε στο Συμβούλιο της Επικρατείας όπου επί 12 χρόνια, με ευθύνη του ελληνικού Δημοσίου, πήρε 19 αναβολές.

Το ΣτΕ εν τέλει, με την υπ' αριθ. 1330/2016 απόφασή του, έκανε δεκτή την αναίρεση του Υπουργείου Οικονομικών και παρέπεμψε ξανά την υπόθεση στα Διοικητικά Εφετεία για να εξεταστεί και πάλι, με το επιχείρημα ότι οι αποφάσεις τους δεν ήταν επαρκώς αιτιολογημένες.

Συνοψίζοντας: 40 χρόνια μετά την εισαγωγή της καλλιέργειας και τη συνακόλουθη μεταποίηση της βιοτηχνικής κάνναβης στην Ευρώπη, 20 χρόνια μετά τις παράνομες διώξεις και κατασχέσεις που ασκήθηκαν σε βάρος των διοκτητών των Kannabishop από το ελληνικό κράτος και την Αιτιολογημένη Γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Εμπορίου σε βάρος της Ελλάδας για παρεμπόδιση κοινοτικού εμπορίου, πέντε χρόνια μετά την ψήφιση του νόμου 4139/2013, που με καθυστέρηση 20 χρόνων νομιμοποίησε στην Ελλάδα τα προϊόντα βιομηχανικής κάνναβης αναγνωρίζοντας ότι δεν αποτελούν ναρκωτικά, δύο χρόνια από την έκδοση της KYA 1750/39224 (31-3-2016/ΦΕΚ 929 Β) και την έναρξη της καλλιέργειας βιομηχανικής κάνναβης για την παραγωγή ελληνικών προϊόντων, έναν χρόνο μετά την KYA Γ5γ οικ. 490/90/2017 (ΦΕΚ 2238/Β) για τη μεταφορά της κάνναβης από τον πίνακα Α στον πίνακα Β και αμέσως

μετά την ψήφιση του νόμου 4523/2018 για την καλλιέργεια της φαρμακευτικής κάνναβης και στην Ελλάδα, το θέμα των έκνομων διώξεων του ελληνικού κράτους σε βάρος των Kannabishop δεν έχει ακόμη τελεσιδικήσει αλλά προστίθενται επιπλέον χρονοβόρες παλινδρομήσεις με δικονομικά επιχειρήματα του Δημοσίου, καθιστώντας έτσι την προσφυγή των επιχειρηματιών στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ακόμη πιο μακρόχρονη.

Ακόμη χειρότερα, και σήμερα παρατηρείται επίμονη αδυναμία των διωκτικών αρχών να προσαρμοστούν στη νέα ισχύουσα από το 2016 νομοθεσία για τη βιομηχανική κάνναβη, με αποτέλεσμα να εξαπολύονται αστυνομικές έφοδοι και διώξεις της ΕΛΑΣ και του Λιμενικού σε βάρος παραγωγών και καταστημάτων που εμπορεύονται νόμιμα και κανονικά αδειοδοτημένα προϊόντα βιομηχανικής κάνναβης ελληνικής παραγωγής (Sativa L με THC<0,2%), με το αιτιολογικό ότι συνιστούν διαφήμιση των ναρκωτικών. Τελευταία χαρακτηριστικά παραδείγματα ήταν η αστυνομική επιδρομή σε κατάστημα του Ρεθύμνου στις 13 Μαρτίου 2018 και η κατάσχεση ελληνικών και εισαγόμενων εμπορευμάτων της KOINSEPE KANNABIO που εδώ και δύο χρόνια παράγει και μεταποιεί νόμιμα στην Ελλάδα βιομηχανική κάνναβη, ενώ στις 18 Απριλίου ακολούθησε η σύλληψη παραγωγού και ιδρυτικού μέλους της KANNABIO από το Λιμενικό στα Χανιά, με την κατάσχεση των νόμιμων εμπορευμάτων που μετέφερε.

Με δεδομένο ότι το ενδιαφέρον για την καλλιέργεια βιομηχανικής (ή κλωστικής ή ήμερης) κάνναβης αυξάνεται ολοένα και περισσότερο, και οι ενδιαφερόμενοι καλλιεργητές έχουν προμηθευτεί σπόρους και προετοιμάζονται για την επόμενη καλλιεργητική περίοδο, επενδύοντας οικονομικούς πόρους και προσωπική εργασία, αυξάνεται η ευθύνη για άμεση αντοπόκριση των αρμόδιων υπουργείων και φορέων, όπως ΕΟΦ, ΕΦΕΤ και Γενικού Χημείου του Κράτους.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

α) Προτίθενται να ενσωματώσουν στην KYA 1750/39224 (31-3-2016/ΦΕΚ 929 Β) ότι «η χρήση εμπορικών ονομασιών, συμβόλων και σημάτων της κάνναβης, αναγνωρισμένων και κατοχυρωμένων σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή και Ελληνική Νομοθεσία (Εμπορικό Δίκαιο) καθώς και τη προσθήκη εμπορευμάτων από κάνναβη στις βιτρίνες καταστημάτων (με περιεκτικότητα σε THC έως 0,2%) δεν αποτελεί την επικοινωνιακή πράξη της διαφήμισης εξαρτησιογόνων ουσιών», κατά τα πρότυπα που είχαν από κοινού προτείνει το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο και το ΕΘΙΑΓΕ στη μελέτη τους από το έτος 2000 και με ποιο χρονοδιάγραμμα;

β) Προκειμένου να μην υπάρχει καμιά ασάφεια, προτίθενται να ισχυροποιήσουν νομοθετικά την επεξεργασία των προϊόντων που προκύπτουν από ακατέργαστα συγκομιζόμενα προϊόντα τα οποία προκύπτουν από την καλλιέργεια ποικιλιών του είδους Cannabis Sativa L., χαμηλής περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC);

γ) Προτίθενται να αναλάβουν δράση ώστε να ενημερωθούν οι διωκτικές αρχές για τη νέα ισχύουσα νομοθεσία περί βιομηχανικής και φαρμακευτικής κάνναβης και να πάψουν οι διώξεις σε βάρος νόμιμων μεμονωμένων επαγγελματιών ή μελών συνεταιρισμών ή κοινωνικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην καλλιέργεια, επεξεργασία και εμπόριο προϊόντων βιομηχανικής (ή κλωστικής ή ήμερης) κάνναβης στη χώρα;

Οι ερωτώντες βουλευτές
Μπαλαούρας Γεράσιμος (Μάκης)
Αθανασίου Αθανάσιος (Νάσος)
Ακριώτης Γεώργιος
Αντωνίου Χρίστος
Αραχωβίτης Σταύρος
Αυλωνίτου Ελένη
Βαγιωνάκη Ευαγγελία (Βάλια)
Βάκη Φωτεινή
Βράντζα Παναγιώτα
Γάκης Δημήτριος
Γιαννακίδης Ευστάθιος (Στάθης)
Γκαρά Αναστασία (Νατάσα)
Γκιόλας Ιωάννης
Δριμαράς Γεώργιος
Ζεϊμπέκ Χουσεΐν
Θελερίτη Μαρία
Θηβαίος Νικόλαος
Ιγγλέζη Αικατερίνη
Καββαδία Ιωαννέτα (Αννέτα)
Καματερός Ηλίας
Καρά Γιουσούφ Αϊχάν
Καρακώστα Ευαγγελία (Εύη)
Καυστόρης Αστέριος
Κάτσης Μάριος
Κυρίτσης Γεώργιος
Λάππας Σπυρίδων
Μανιός Νικόλαος

Μιχελογιαννάκης Ιωάννης
Μορφίδης Κωνσταντίνος
Μπαλτάς Αριστείδης - Νικόλαος
Ντζιμάνης Γεώργιος
Πάλλης Γεώργιος
Παπαδόπουλος Αθανάσιος (Σάκης)
Παπαδόπουλος Χριστόφορος
Παυλίδης Κωνσταντίνος
Ρίζος Δημήτριος
Ριζούλης Ανδρέας
Σέλτσας Κωνσταντίνος
Σκούφα Ελισάβετ (Μπέττα)
Σπαρτινός Κωνσταντίνος
Σταματάκη Ελένη
Στογιαννίδης Γρηγόριος
Συρίγος Αντώνιος
Συρμαλένιος Νικόλαος
Τζαμακλής Χαρίλαος
Τσόγκας Γεώργιος
Φίλης Νικόλαος
Ψυχογιός Γεώργιος